

« . . . ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς », με αναφορά στην Αγία και Μεγάλη Σύνοδο (Αθανάσιος Μουστάκης, Δρ Θεολογίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Αυτές οι τέσσερις λέξεις πού παραδίδονται από τον ευαγγ. Λουκά στο πρώτο κεφάλαιο των Πράξεων είναι τα τελευταία λόγια που είπε ο Χριστός στον όμιλο των μαθητών του πριν από την Ανάληψη και αποτελούν τμήμα του αποστολικού αναγνώσματος που διαβάζεται κατά την εορτή αυτή.

Ολόκληρη η φράση του Χριστού είναι η εξής: «οὐχ ὑμῶν ἐστι γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατήρ ἔθεντο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς».

Διαβάζοντάς την εντοπίζουμε πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία που σχετίζονται, μάλιστα, με την επί θύρες Αγία και Μεγάλη Σύνοδο της Ορθοδόξου Εκκλησίας.

Ο Χριστός υπόσχεται στους μαθητές Του ενίσχυση από το Άγιο Πνεύμα, το οποίο θα κατέλθει στον κόσμο μας για να φωτίσει και να στηρίξει τα μέλη της Εκκλησίας, τα οποία με την παρουσία τους στον κόσμο και τη ζωή τους θα είχαν (και έχουν ακόμη) να αντιμετωπίσουν πολλά και βασανιστικά προβλήματα.

ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΡΗΤΗ 15⁰⁵ Δυστυχώς, πολλές φορές μοιάζουμε να λησμονούμε αυτή την ευεργετική παρουσία και δράση τού Αγίου Πνεύματος στο χώρο της Εκκλησίας και στη ζωή μας και ηθελημένα ή αθέλητα το παραμερίζουμε αν και ή παρουσία του είναι ιδιαιτέρως σημαντική. Μέσα από αυτό το πρίσμα πρέπει να προσεγγίσουμε την Σύνοδο ευελπιστώντας ότι θα κυριαρχήσει ή διαλεκτική της Αγάπης με εμπιστοσύνη στη χάρη του Αγίου Πνεύματος να υπερβαίνει τα προβλήματα και να θεραπεύει τις ανθρώπινες ατέλειες και αδυναμίες.

Αντ' αυτού, λίγες μέρες πριν από την άριστη ευκαιρία για εν Αγίω Πνεύματι συζήτηση, με φίλους και αδελφούς, που θα έπρεπε να έχει προκαλέσει συγκίνηση σε όλους, κάποιοι «τραβούν το σχοινί» προς την κατεύθυνση που νομίζουν ότι τους συμφέρει ώστε να αποκομίσουν αυτό που μικρονοικᾶ επιμένουν να θεωρούν όφελός τους.

Ένα άλλο πολύ ενδιαφέρον σημείο του κειμένου είναι η διαβεβαίωση του Κυρίου ότι μετά τη λήψη του Αγίου Πνεύματος τα μέλη της Εκκλησίας θα γίνουν μάρτυρες του Κυρίου. Πράγματι, όταν ανοίγουμε το στόμα μας ή επιλέγουμε τη μία ή την άλλη στάση δίνουμε στους γύρω μας μία μαρτυρία. Μία μαρτυρία που δεν έχει να

κάνει με την εξυπνάδα ή τις δυνατότητές μας, αλλά με το ότι είμαστε μέλη της Εκκλησίας και με αυτή την ιδιότητα μαρτυρούμε Χριστό. Μαρτυρία Χριστού δεν έδωσαν μόνο οι μάρτυρες και οι Άγιοι, εν γένει, αλλά δίνουμε και εμείς σε κάθε στιγμή, σε κάθε βήμα της ζωής μας.

Αντιλαμβανόμαστε άραγε πόσο θλιβερή γίνεται ή ύπαρξή μας όταν η μαρτυρία αυτή αλλοιώνεται και επηρεάζεται από ιδιοτελείς σοβαροφανείς επιδιώξεις όπως φαίνεται να πράττουν οι ιεραρχίες κάποιων Εκκλησιών;

Ποιά θα μπορούσε να είναι αρτιότερη και ευγενέστερη μαρτυρία Χριστού εκτός από την κοινή προσευχή στην Κρήτη την Αγία ήμερα της Πεντηκοστής, την τέλεση του μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας και την εν αγάπη και αληθεία συμμετοχή στις διαδικασίες της Συνόδου, η οποία έχει προετοιμαστεί εντατικά, προσεκτικά και μεθοδικά;

Τί το κακό θα μπορούσε να προέλθει από τη συζήτηση εν Χριστώ αδελφών;

Ακόμη και τα προβλήματα δικαιοδοσιών, που αναμφίβολα είναι σημαντικά, δεν θα μπορούσαν να γίνουν πιο ήπια, πιο απαλά, λιγότερο ενοχλητικά, με τη συζήτηση, με την ελπίδα να εξαλειφθούν πλήρως κάποτε;

Το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο, όπως αποδεδειγμένα έχει πράξει με επιτυχία και κατά το παρελθόν θα διακονούσε τις αδελφές Εκκλησίες και σε αυτό το πεδίο.

Το τρίτο σημείο που τραβά την προσοχή μας στα λόγια αυτά του Κυρίου, πριν την Ανάληψη Του, είναι η κατακλείδα.

Η μαρτυρία θα ξεκινήσει από την Ιερουσαλήμ, αλλά δεν θα περιοριστεί ούτε σε αυτή ούτε στην Ιουδαία ούτε στη Σαμάρεια. Θα ξεπεράσει τη κάθε γνωστό όριο και θα φθάσει «. . . έως εσχάτου της γης».

Ο λόγος αυτός του Κυρίου πρέπει να ακούστηκε κάπως, επιτρέψτε μου, τρομακτικός στα αυτιά των μαθητών. Η αντίληψη που επικρατούσε ακόμη εκείνη την εποχή ήταν ότι πέρα από τα γνωστά όρια Μεσόγειος, Βόρεια Γερμανία-Βρετανία, Ινδία υπήρχαν φοβερές συνθήκες, τέρατα και καταστάσεις που θα απειλούσαν τη ζωή όσων προσπαθούσαν να τα υπερβούν. Παρά ταύτα, ο Χριστός με τη φράση αυτή θέτει τις βάσεις γι' αυτό που θα συμβεί στους κατοπινούς αιώνες όταν η χριστιανική ιεραποστολή θα άνοιγε δρόμους βαδίζοντας σε άγνωστους τόπους, σε «αχαρτογράφητες» χώρες και οι μαθητές ακολουθούν δυναμικά κάνοντας πράξη το λόγο Του. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Χριστός δεν αναφέρεται μόνο στις περιοχές που κατοικούνταν ή που νόμιζαν τότε ότι κατοικούνταν, αλλά ως όριο θέτει την ίδια τη γη, ολόκληρο τον πλανήτη μας.

Και εδώ πρέπει να εντοπίσουμε την κύρια συνεισφορά του Οικουμενικού Πατριαρχείου στον κόσμο μας: είναι αυτό που προϊόντος του χρόνου και δεδομένων των πολιτικών και των λοιπών συνθηκών ανέλαβε να κάνει πράξη την προτροπή του Κυρίου και να μεταφέρει το μήνυμα της σωτηρίας « . . . έως έσχάτου τῆς γῆς».

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ Είναι δε εντυπωσιακό ότι αυτή την πρωτοκαθεδρία αποδέχθηκαν και αποδέχονται δίχως καμία τάση αμφισβήτησης τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων – μα και όσες Εκκλησίες ανακηρύχθηκαν στη νεώτερη εποχή, τα οποία άσκησαν και ασκούν την πολύπλευρη προσφορά τους σε συγκεκριμένα, αμοιβαία σεβαστά -παρά κάποιες πρόσκαιρες αντιπαραθέσεις- τοπικά όρια.

Το Οικουμενικό Πατριαρχείο αντιθέτως -όπως πανορθόδοξως είναι αποδεκτό- δεν έχει ούτε τοπικά ούτε εθνικά όρια. Το πεδίο δράσης του και το όριο της ευθύνης του είναι το «έσχατον τῆς γῆς». Για το λόγο αυτό με συνείδηση των υποχρεώσεων του και με γενναιόφρονα αποδοχή της ευθύνης, που από αιώνες φέρει, ποιμαίνει την Οικουμένη με μαρτυρική διάθεση και φιλάδελφο πνεύμα ιδρύοντας συνεχώς νέες Μητροπόλεις και στελεχώνοντάς τις με ικανούς ιεράρχες και κληρικούς, οι οποίοι, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, κατηχούν, διδάσκουν, διαλέγονται, αγιάζουν και εν τέλει σώζουν νέους και παλαιούς πιστούς και κάνουν πράξη την εντολή του Κυρίου προς τους μαθητές και προς όλους μας.

Μέσα από τη μελέτη της περικοπής των Πράξεων και της εντολής του Κυρίου για κήρυξη του ευαγγελίου στα πέρατα της γης σβήνουν μπροστά από τα μάτια μας και ξεθωριάζουν σιγά σιγά οι μικρόψυχες και υστερόβουλες, εκ των υστέρων, αιτιάσεις, ενστάσεις και αντιδράσεις, όσων συγχέουν το « . . . έως έσχάτου τῆς γῆς» με τα στενά όρια του οίκου, της σκέψης και της καρδιάς τους.

Ας ευχηθούμε, λοιπόν, ὁ σαρωτικός λόγος του Κυρίου, που διαλύει τα όρια και σπάζει τα δεσμά, να μας πείσει να θέσουμε τέλος στη λογική των διαιρέσεων και ομαδοποιήσεων, να επικρατήσει ἡ πάγια πρακτική και ἡ από αιώνες εκπεφρασμένη επιθυμία του Οικουμενικού Πατριαρχείου να φέρει το λόγο του Χριστού «. . . έως έσχάτου τῆς γῆς» και ἡ Αγία και Μεγάλη Σύνοδος να διακηρύξει την αγάπη και την αλήθεια της Εκκλησίας στα πέρατα της οικουμένης.